

Energiakademiet digter folke-eventyr til den nye tid: da Samsø hoppede ud af andegården

- sammenfattet og skrevet af Cecilie Meyer og Malene Lundén

ideér og inspiration til Samsøs nye fortællinger frem mod fossilfri Ø

I denne historie kigger vi på den forvandling, der er sket for Energiakademiet, fra dengang man startede som nyudklækket og anderledes, til i dag, hvor akademiet har vokset sig til en stor, smuk svane. Hele verden er blevet vores og Samsøs legeplads, og ligesom Den Grimme Ælling nok er Danmarks mest internationalt anerkendte eventyr, har akademiet spredt sine vinger til hele kloden.

Da den grimme ælling vokser sig til en majestætisk fugl i H C Andersens historie, kaster børnene brød ud til dyret i søen, og de gamle svaner nejer for den. Hvilken fortælling om Samsø kunne du forestille dig at fodre og vise din ærbødighed?

Eventyr no. 4: "Så megen lykke drømte vi ikke om,

da jeg var den grimme ælling!"

H.C. Andersens eventyr Den Grimme Ælling er et af rigtig mange betydningsfulde billeder på den store fortælling og metafor om Samsøs forvandling til 100 % selvforsyning. Vi gjorde det sgu, samsinger, tilflyttere, københavnere, århusianere, danskere og mange andre!

21 år er gået og alle dem, der var med dengang, er måske gået på pension, flyttet, gået bort, ære være deres minde. Alle de mange tekniske installationer, der er blevet rejst, monteret og bygget, er skiftet ud til noget langt mere effektivt eller solgt, og næsten alle installationerne har givet overskud. Ikke kun økonomisk men også på den enkeltes Samsings CO2 regnskab.

DET EVENTYRLIGE ER BÆRDYGTIGT

Hvad for en genre kendetegner fortællingen om Samsø som Ø, når du som Samsing debatterer eller fortæller om dit her? Jeg husker tydeligt, da Mette Find og undertegnede i 2005 udgav digtsamlingen med overskriften Digte fra et Øland. Jeg husker hvordan digtsamlingen blev modtaget som en fortælling i en helt anden genre, og derfor tillader jeg mig i denne sammenhæng at anvende eventyret Den Grimme Ælling, der starter i et biedermeier-miljø.

Her viser HC Andersen sprækkerne i idyllen ved at smøre lag af ironi ind over stemningen. Digteren maler et idyllisk miljø med sin ordpensel, for blot at pille trygheden og konservatismen fra hinanden igen. Eventyret den Grimme Ælling hører ind under en litterær strømning, som vi i dag kalder Romantikken. Den undersøgte og dyrkede det provokerende, det anderledes og splittelsen.

Jeg oplever ofte at blive voldsomt vågen og nysgerrig, når nogle vover at skrive eller fortælle om fænomenet det fælles VI, som kendetegner hvad Samsø er som Ø. Hvad indeholder Samsø af

mangfoldighed og miljøer? Hvilke personkarakteristikker er toneangivende, og hvilken genre ligger skriften eller talen for dagen? Til sidst lytter og kigger jeg nøje på hvilket sprog, der anvendes.

Digte fra et Øland blev udgivet i 2005, og modtagelsen på Samsø bibliotek, som dengang lå på hovedgaden, hvor der nu er Samsø Elektro. var kølig. Vi havde inviteret en hel del og vi skyllede billeder og digte ned med gin!

Vi skiftede malurt i bægret ud med enebær!

DET BEDSTE VED SAMSØ ER.....

Jovial fanatisme

Social egoisme

Nej- endnu bedre, eller

og tak,

debat, diskussion, udvalg.

Markedsafføring

det har jeg aldrig sagt

debat, diskussion, fravalg.

Det bedste ved Samsø er...

Sådan har det altid været.

METTE FIND

SÅDAN HAR DET ALTID VÆRET

Jeg husker tydeligt fornemmelsen da Samsø som Ø blev udnævnt til at tage førertrøjen på, krænge blusens titel "Danmarks vedvarende energi Ø" godt ned over maven og finde cyklerne frem for at starte cykelturen op af bjergetapen, som skulle køres de næste 10 år. Hold op en ambition, og hvor var det modigt!

Kernefortællingen dengang var en genre, hvis betydning ikke mange var klar over.

En lille kreds af afgørende samsinger iværksatte et vinderhold på det samske, fælles VI. De besluttede at "Se frem". De få gav resten af Samsø, for sådan har det altid været, baghjul i både fart og kernefortælling.

Dengang var der nogle få, der så frem mod det fælles vi. Tak for det!

SAMSØ OG DANMARK VAR DENGANG SOM EN ANDEGÅRD I H.C. ANDERSENS VERDENSBILLEDE

Jeg havde det som en andemor, der opdager, at der i reden ligger et æg, som skiller sig alvorligt ud fra de andre. Hvad sker der, når der lander en fugl i andegården, som ikke ligner de andre? Så bliver man måske mobbet, drillet og får halen på komedie. Andegården kan være et beskidt sted, hvor man glider rundt i søle, og hvor dyrene godt kunne trænge til at få vasket halefjerene. Ænderne kender ikke verden hinsides deres andegård, men tror at alt, hvad der findes indenfor hegnet, er den ganske virkelighed.

Andemoderens tilholdssted kan ved hjælp af overføring til et menneskeligt samfund beskrives som en øvre klasse, hvor dét at være mindre tiltrækkende eller ikke at passe ind, kan medføre skam og udelukkelse, for at familiens rygte kan forblive intakt.

HUSKER DU?

Kan du huske hvordan Samsøs befolkning modtog udnævnelsen som Danmarks vedvarende energi Ø tilbage i 1997? At Danmark samme år fik besøg af USAs regerende præsident, eller at landbrugslandet blev ændret historisk?

Nogle ville måske endda sige, at Danmark gik i selvsving. Den 11. juli 1997 fik vort lille land Danmark besøg af en mægtig mand, USA's daværende præsident Bill Clinton. Danmark havde indtil da aldrig haft besøg af en regerende amerikansk præsident, og der var (næsten) ingen ende på euforien over det korte visit.

I begyndelsen af 1997 skete en historisk ændring i landbrugslandet Danmark. Landbrugsministeriet ophørte og blev en del af "Ministeriet for landbrug, fiskeri og fødevarer". Folketinget vedtog efter nogle års ophedede diskussioner at genskabe Skjernåens slyngede forløb og oversvømme en væsentlig del af de 4000 ha landbrugsjord, som Hedeselskabet begyndte at tørlægge i 1962. Et af Dan

marks mest markante landvindingsprojekter blev efter kun ca. 30 års brug til miljøminister Svend Auken's prestigefyldte "naturgenopretning".

SVEN AUKEN OG STEEN GADE HOPPER OP OG UD AF ANDEGÅRDEN

At kunne stå distancen fra modigt og godt politisk håndværk til at en Ø i Danmark tager opgaven alvorligt trods modstand, var allerede en cykelspurt i sig selv. Idyllen blev rystet, og selvom det samlede VI ikke kom på plads fra starten, var en lille forsamling af mennesker med et mandat dog klar til at få opgaven til at lykkes.

På trods af dårlige historier, mangel på lokal, politisk opbakning og smede, som holdt fast i at sådan har det altid været, lykkedes projektet. Modstand er ofte en præmis, når forandringer skal blive til handlinger, og de få, modige mennesker på Samsøs cykelhold kendte heldigvis til meget mere en den hjemlige andegård. De kendte til et andet miljø uden for Samsø.

Det andet miljø, som den grimme ælling befinder sig i, er en mose, hvor ællingen tilbringer vinteren og senere det skønne forår. Mosen befinder sig i en stor, smuk og blomstrende have, som beskrives af HC Andersen således: "... og før den ret vidste det, var den i en stor Have, hvor Æbletræerne stod i blomster, hvor Syrenerne duftede og hang paa de lange, grønne Grene lige ned imod de bugtede Kanaler! O, her var saa deiligt, saa foraarsfriskt!"

"Der er en ny!" og de andre børn jublede med: "Ja der er kommet en ny!" og de klappede i hænderne og dansede rundt; løb efter fader og moder, og der blev kastet brød og kage i vandet, og alle sagde de: "Den nye er den smukkeste! Så ung og så dejlig!" Og de gamle svaner nejede for den.

HVAD SKER DER PÅ ENERGIKADEMIET

Kernefortællingen er ikke en fast størrelse, og den er ikke støbt i beton. Energiakademiet er så privilegeret at der stadig er ansat personer, der var med dengang ægget faldt ned i den forkerte rede. Som NGO organisation arbejder vi os ind under vingernes tryghed og varme, vi har 100% opbakning fra Danmark og EU og resten af verden. Energiakademiet er en dynamisk organisation, der arbejder med lokal/global samfundsudvikling, på forkant af resten af samfundet.

Energiakademiet arbejder med rigtige mange andegårde, som findes alle steder i alle lande, og derfor er det, der sker på Energiakademiet af stor betydning og giver mening for et lokalt område, et samfund eller en region.

Hvis du vil er der altid et arrangement at komme til hos os. Eller sommeråbent eller en kop kaffe på Strandengen 1. Du kan også se vores nye kernefortælling på vores nye hjemmeside, hvor fortællinger og værdier vokser frem når vi udveksler og deler med vores mange partnere og netværk.

Energiakademiet bevæger sig, for magten tilhører i dag dem, som bevæger sig væk fra sådan har det altid været, og har magten til at turde se frem.

"DET BEDSTE VED SAMSØ ER..... Jovial fanatisme Social egoisme Nej- endnu bedre, eller og tak, debat, diskussion, udvalg. Markedsafføring det har jeg aldrig sagt debat, diskussion, fravalg. Det bedste ved Samsø er... Sådan har det altid været."